

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Slavomíra Nováka a soudců JUDr. Hany Pipkové a JUDr. Marcely Rouskové v právní věci žalobce: **Ch. X. Ch.**, bytem T., M. 1910/27A, zastoupen JUDr. Jaroslavem Savkou, advokátem v Teplicích, Dlouhá 31/63, proti žalovanému: **Generální ředitelství cel**, se sídlem Praha 4, Budějovická 7, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného č. j. 3317-2/2010-900000/302 ze dne 24. 6. 2010,

T a k t o:

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í

Žalobce se včas podanou žalobou dne 20. 8. 2010 domáhal zrušení rozhodnutí Generálního ředitelství cel č. j. 3317-2/2010-900000/302 ze dne 24. 6. 2010, kterým bylo k jeho odvolání změněno rozhodnutí Celního ředitelství Ústí nad Labem č. j. 10965-3/2009-200100-34 ze dne 2. 11. 2009, kterým byly odvolateli podle § 115 odst. 3 zákona č. 353/2003, o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů, zajištěny neznačené tabákové výrobky, takto:

„Výrok rozhodnutí Celního ředitelství Ústí nad Labem č. j. 10965-3/2009-200100-34 ze dne 2. 11. 2009, kterým byly odvolateli podle § 115 odst. 3 zákona o spotřebních daních zajištěny neznačené tabákové výrobky se dle ustanovení § 50 odst. 6 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů, mění tak, že se za větu „zajišťuje dle ustanovení § 115 odst. 3 zákona o spotřebních daních“ vkládá věta „ve spojení s ustanovením § 42 zákona o správě daní“.

V inkriminované věci dne 20. 10. 2009 prováděli příslušníci Celního ředitelství kontrolní činnost na silnici v obci Teplice, během níž byl kontrolován osobní automobil Škoda Felicia Combi RZ: X, který řídil Ch. X. Ch., nar. Y. Při kontrole bylo zjištěno, že přepravuje v zavazadlovém prostoru automobilu tabákové výrobky – dva černé igelitové pytle, obsahující 6.000 ks cigaret zn. Classic blue značených ukrajinským kolkem a 4.000 ks cigaret zn. Jin Ling značených ruským kolkem, které nebyly opatřeny platnou tabákovou nálepkou. Na základě byl s účastníkem řízení sepsán protokol o zjištěném důvodném podezření z porušení právních předpisů č. j. 10965/2009-200100-34 a dne 2. 11. 2009 bylo vydáno rozhodnutí o zajištění neznačených tabákových výrobků.

Žalobce napadnul rozhodnutí Celního ředitelství Ústí nad Labem ze dne 2. 11. 2009 odvoláním ze dne 28. 11. 2009, které mělo za následek citovanou změnu výroku prvostupňového rozhodnutí. Žalovaný v odůvodnění svého rozhodnutí především konstatoval, že institut zajištění vybraných výrobků slouží jako předběžné opatření, neprokáže-li se v rámci kontrolní činnosti, že se jedná o tabákové výrobky, které dle ustanovení § 114 zákona o spotřebních daních nemusí nebo nesmí být značeny tabákovou nálepkou. Při zajištění vybraných výrobků není rozhodující, kde je vlastníkem vybraných výrobků; opatření o zajištění vybraných výrobků se oznamuje kontrolované osobě, tedy osobě, u které byly v okamžiku kontroly vybrané výrobky zjištěny (§ 42 odst. 4 zákona o spotřebních daních). Podmínky pro zajištění neznačených tabákových výrobků byly splněny.

Žalobce se svým podáním domáhal zrušení napadeného rozhodnutí a namítal porušení ustanovení § 115 odst. 3 zákona o spotřebních daních, z něhož vyplývá, že rozhodnutí o předběžném opatření, ve kterém se stanoví zajištění neznačených tabákových výrobků, se vyhotovuje a předává při kontrole. Kontrola byla provedena dne 20. 10. 2009 a rozhodnutí o zajištění tabákových výrobků bylo vydáno až dne 2. 11. 2009 tedy po uplynutí zákonné lhůty. V důsledku této skutečnosti je rozhodnutí nezákonné, a protože napadené rozhodnutí nezrušilo rozhodnutí o zajištění tabákových výrobků, je nezákonné i napadené rozhodnutí.

Rozhodnutí o zajištění tabákových výrobků má být předáno jejich držiteli. Žalobce však není držitelem těchto výrobků. Výklad pojmu držitel, který uplatnily celní orgány, neodpovídá obecnému výkladu (žalobce nenakládal se zajištěnými tabákovými výrobky jako s věcmi vlastními, ani nevěděl, že se ve vozidle nacházejí). Rozhodnutí o zajištění tabákových výrobků tedy nebylo doručeno osobě určené zákonem. Vlastníkem a držitelem těchto výrobků je jiná osoba (K. J.).

Správní orgány nezjistily dostatečně skutečný stav věci tak, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti.

Správní orgány nedaly žalobci možnost vyjádřit se k podkladům pro vydání rozhodnutí ani navrhnout důkazy k vlastnictví zajištěných tabákových výrobků. Napadené rozhodnutí neobsahuje poučení o právu podat správní žalobu.

Postupem správního orgánu bylo porušeno ustanovení § 115 odst. 3 zákona o spotřebních daních a ustanovení § 2 odst. 1, 3, 4, § 3, § 4 odst. 2, 3, 4, § 20, 21, 23, 24 a 36 správního řádu. Žalovaný porušil svým postupem právo žalobce na spravedlivý proces ve smyslu l. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a současně i čl. 2

odst. 2 Listiny základních práv a svobod, když žalovaný nepostupoval zákonem dovoleným způsobem.

Žalovaný správní orgán ve svém vyjádření ze dne 10. 11. 2010 navrhl žalobu zamítnout a odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí.

Městský soud v Praze ve věci rozhodl bez jednání, neboť k výzvě soudu podle § 51 odst. 1 soudního řádu správního se žalobce ani žalovaný nevyjádřili, resp. zástupce žalobce dopisem ze dne 6. 10. 2010 vyjádřil souhlas s takovýmto postupem.

Městský soud v Praze posoudil věc takto:

Městský soud v Praze posoudil napadené rozhodnutí podle § 75 soudního řádu správního, a to v mezích žalobcem uplatněných žalobních bodů, jakož i řízení, které mu předcházelo, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Podle § 115 odst. 3 zákona o spotřebních daních pokud jsou při provádění kontroly podle odstavce 2 zjištěny neznačené tabákové výrobky, vydá kontrolní orgán rozhodnutí o předběžném opatření, ve kterém stanoví zajištění těchto výrobků. Pokud je kontrolní činnost součástí kontroly prováděné v rámci správy daní, uplatní se postup pro zajištění věci při správě daní. Nelze-li rozhodnutí o zajištění neznačených tabákových výrobků předat při kontrole jejich držiteli, zakládá se toto rozhodnutí jako nedoručitelné ve spise.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu čj. 7 Afs 30/2011-105 při kontrole zákazu prodávat lihoviny a tabákové výrobky na stáncích, tržištích (tržnicích) nebo místech, které nesplňují technické požadavky na územně technické, účelové a stavebně technické řešení staveb a které nejsou zkolaudovány k prodeji zboží nebo poskytování hostinských služeb (§ 133 odst. 1 zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních), lze dle § 115 odst. 2 téhož zákona zajistit i takové lihoviny nebo tabákové výrobky, za které byla řádně zaplacená spotřební daň.

Podle § 42 odst. 1 zákona o spotřebních daních Celní úřad nebo celní ředitelství zajistí vybrané výrobky, popřípadě i dopravní prostředek, který je dopravuje, jestliže zjistí, že

- a) vybrané výrobky jsou dopravovány bez dokladu uvedeného v § 6, 27 a 27c, 30, 51, 100 nebo 100a s výjimkou uvedenou v § 50 odst. 8,*
- b) vybrané výrobky jsou dopravovány bez dokladu uvedeného v § 5,*
- c) údaje uvedené na dokladu podle písmene a) nebo b) jsou nesprávné nebo nepravdivé, nebo*
- d) doklad uvedený v písmenu a) nebo b) je pozměněný nebo padělaný.*

Podle § 42 odst. 4 zákona o spotřebních daních osoba, u níž byly vybrané výrobky zjištěny, vydá zajištěné vybrané výrobky nebo dopravní prostředek celnímu úřadu nebo celnímu ředitelství; odmítne-li jejich vydání, celní úřad nebo celní ředitelství vybrané výrobky nebo dopravní prostředek odejme. Odnětí vybraných výrobků nebo dopravního prostředku se uvede do protokolu.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu čj. 7 Afs 69/2007-85 pro závěr, že konkrétní osoba (ve větším množství) „skladuje“ vybrané výrobky, není nutné prokázat, že o existenci těchto výrobků věděla a měla v úmyslu je uchovávat a zajišťovat před znehodnocením, odcizením apod. Za účastníka řízení vedených ve smyslu § 42 odst. 2, 11 a 12 zákona o spotřebních daních tak může být považován i ten, kdo má tyto výrobky pouze v detenci, není-li zjištěna osoba, která by je skladovala „kvalifikovaným“ způsobem. V řízení o zajištění, propadnutí a zabránění vybraných výrobků a dopravních prostředků (§ 42 zákona o spotřebních daních) neplatí rozložení důkazního břemene mezi účastníka řízení a správní orgán, ve smyslu § 31 odst. 8 a 9 zákona o správě daní a poplatků. Prokázání existence podmínek pro postup dle § 42 zákona o spotřebních daních je tak primárně věcí celních orgánů.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 2 Afs 198/2005-88 rozhodnutí o zajištění vybraných výrobků nebo dopravního prostředku podle § 42 zákona o spotřebních daních, není vyloučeno z přezkumu ve správním soudnictví.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu čj. 5 Afs 25/2012-30 není vyloučeno, aby v rámci kontroly množství a druhu přepravovaného zboží dle § 41 odst. 4 zákona o spotřebních daních, celní orgán zjistil i jiná pochybení, která mohou být důvodem pro zajištění vybraných výrobků dle § 42 odst. 1 písm. a) až d) citovaného zákona. V takovém případě je však nutno taková pochybení specifikovat a podřadit pod případná porušení povinností, s nimiž zákon o spotřebních daních spojuje postup dle § 42, a vést stran odstranění takových pochybností dle jejich povahy určitý zákonem presumovaný postup a identifikovat relevantní řízení, v němž mají být zjištěná pochybení hodnocena a mají z nich být vyvozeny relevantní dopady; přitom je třeba brát v úvahu smysl a účel zákonného opatření.

Pokud žalobce namítal porušení ustanovení § 115 odst. 3 zákona o spotřebních daních, když kontrola byla provedena dne 20. 10. 2009 a rozhodnutí o zajištění tabákových výrobků bylo vydáno až dne 2. 11. 2009, což podle jeho názoru činí napadené rozhodnutí o zajištění tabákových výrobků nezákonným, musel soud tuto námitku odmítnout jako neodůvodněnou. Toto procesní pochybení nemůže způsobovat nezákonnost rozhodnutí o zajištění tabákových výrobků. Zákon nevyklučuje možnost nepředání takového rozhodnutí při kontrole jejich držitelů. Koneckonců zákon s takovýmto postupem nespojuje neplatnost zajištění tabákových výrobků. Smyslem toho, že se rozhodnutí o zajištění tabákových výrobků vydává a předává kontrolované osobě přímo při kontrole, je aby kontrolovaná osoba měla doklad o tom, že jí tabákové výrobky byly zajištěny (odňaty), a aby následně mohla uplatnit svá práva a případně brojit proti zajištění. Tím, že rozhodnutí nebylo vydáno a předáno již při vlastní kontrole, ale až několik dní po této kontrole, však nemohlo do práv žalobce nikterak zasáhnout. Naopak žalobce v inkriminované věci mohl uplatnit veškerá svá procesní práva, což předmětné zpoždění nikterak neovlivnilo.

Žalobce namítal, že rozhodnutí o zajištění tabákových výrobků má být předáno jejich držitelům, a že on není držitelem těchto výrobků, nýbrž že vlastníkem a držitelem těchto výrobků je jiná osoba (K. J.). Soud musel i tuto námitku odmítnout jako neodůvodněnou. Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu (viz rozsudek čj. 7 Afs 69/2007-85) platí, že pro závěr, že konkrétní osoba (ve větším množství) „skladuje“ vybrané výrobky, není nutné prokázat, že o existenci těchto výrobků věděla a měla v úmyslu je uchovávat a zajišťovat před znehodnocením, odcizením apod. Za účastníka řízení vedených

ve smyslu § 42 odst. 2, 11 a 12 zákona o spotřebních daních tak může být považován i ten, kdo má tyto výrobky pouze v detenci, není-li zjištěna osoba, která by je skladovala „kvalifikovaným“ způsobem. V inkriminované věci nelze pojem držitel uvedený v § 115 odst. 3 zákona o spotřebních daních nelze možné vykládat podle § 129 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, tedy podle obecné právní úpravy, neboť zde platí zásada *Lex specialis derogat legi generali*. Pojem držitel je nutné vykládat tak, že tímto je osoba, která má tabákové výrobky v době kontroly ve své dispozici, resp. je jejich detentorem. Jedná se tedy o kontrolovanou osobu. Celní orgány jsou správci spotřební daně a postup pro zajištění vybraných výrobků je upraven přímo v § 42 zákona o spotřebních daních. V tomto ustanovení je jednoznačně uvedeno, že rozhodnutí o zajištění vybraných výrobků se předává kontrolované osobě. V tomto smyslu bylo i prvostupňové rozhodnutí o zajištění tabákových výrobků změněno žalovaným v napadeném rozhodnutí, když do výroku byl doplněn odkaz na § 42 uvedeného zákona.

Pokud žalobce obecně namítal, že správní orgány nezjistily dostatečně skutečný stav věci tak, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti, musel soud tuto námitku odmítnout jako nepatřičnou, když žalobce vůbec neuvedl, v čem konkrétně spatřuje nedostatky při zjišťování skutkového stavu. Z dikce zákona o spotřebních daních je nesporné, že pro vlastní zajištění tabákových výrobků není významné, kdo je jejich vlastníkem či držitelem, ale pouze a jediné skutečnost, že tabákové výrobky jsou neznačené. V daném případě o této skutečnosti nemůže být pochyb, neboť tabákové výrobky neobsahovaly tabákové nálepky podle zákona o spotřebních daních. Tuto skutečnost nezpochybňoval žalobce ani ve svém odvolání, ani v podané žalobě. Vlastnictví či držba jsou významné, resp. se zjišťují, až v navazujícím řízení o správním deliktu. Celní orgány v inkriminované věci zjistily stav věci dostatečným způsobem proto, aby mohly vydat rozhodnutí o zajištění tabákových výrobků a napadené rozhodnutí.

Pokud žalobce obecně namítal, že správní orgány nedaly žalobci možnost vyjádřit se k podkladům pro vydání rozhodnutí ani navrhnout důkazy k vlastnictví zajištěných tabákových výrobků, musel soud tuto námitku odmítnout jako nepatřičnou. Při zajištění tabákových výrobků není podstatné ani vlastnictví ani držba tabákových výrobků, ale pouze a jediné skutečnost, že se jedná o neznačené tabákové výrobky. Žalobce byl seznámen s podklady pro vydání rozhodnutí o zajištění tabákových výrobků, neboť byl přítomen vlastní kontrole, ze které byl sepsán protokol (protokol o zjištěném důvodném podezření z porušení právních předpisů č. j. 10965/2009-200100-34 ze dne 20. 10. 2009). Žádné jiné podklady, než ty zjištěné při vlastní kontrole, nebyly ani ČŘ Ústí n/L ani žalovaným opatřeny. Žalobce byl tedy seznámen se všemi podklady pro vydání rozhodnutí. Podle platných právních předpisů mají být poklady shromážděny přímo při kontrole a kontrolovaná osoba je s nimi seznámena přímo při kontrole.

Pokud žalobce namítal, že napadené rozhodnutí neobsahuje poučení o právu podat správní žalobu, musel soud i tuto námitku odmítnout jako nepatřičnou. Takovou povinnost neukládá ani správní řád, ani zákon o správě daní a poplatků.

0 Pokud žalobce obecně namítal, že postupem správního orgánu bylo porušeno ustanovení § 115 odst. 3 zákona o spotřebních daních a ustanovení § 2 odst. 1, 3, 4, § 3, § 4

odst. 2, 3, 4, § 20, 21, 23, 24 a 36 správního řádu, musel soud i tuto námitku odmítnout jako nepatřičnou, když žalobce vůbec neuvedl, v čem konkrétně spatřuje namítané porušení správního řádu. K této námitce musel soud ještě doplnit, že při zajištění tabákových výrobků správní orgány nepostupují podle správního řádu, nýbrž podle zákona o spotřebních daních a podpůrně podle zákona o správě daní a poplatků. Podle správního řádu postupují až v řízení o správním deliktu. Tento fakt jednoznačně vyplývá z ustanovení § 115 odst. 3 a § 138 zákona o spotřebních daních. Žalobcem namítaná ustanovení správního řádu tedy nemohla být žalovaným správním orgánem, ani správním orgánem prvního stupně porušena, neboť nemohla být v daném případě aplikována.

Pokud žalobce obecně namítal, že žalovaný porušil svým postupem právo žalobce na spravedlivý proces ve smyslu čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a současně i čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, když žalovaný nepostupoval zákonem dovoleným způsobem, musel soud i tuto námitku odmítnout jako nepatřičnou, když žalobce vůbec neuvedl, v čem konkrétně spatřuje namítané porušení citovaných právních předpisů.

Podle čl. 6 odst. 1 evropské úmluvy o ochraně lidských práv má každý právo na to, aby jeho záležitost byla spravedlivě, veřejně a v přiměřené lhůtě projednána nezávislým a nestranným soudem, zřízeným zákonem, který rozhodne o jeho občanských právech nebo závazcích nebo o oprávněnosti jakéhokoli trestního obvinění proti němu. Rozsudek musí být vyhlášen veřejně, avšak tisk a veřejnost mohou být vyloučeny buď po dobu celého nebo části procesu v zájmu mravnosti, veřejného pořádku nebo národní bezpečnosti v demokratické společnosti, nebo když to vyžadují zájmy nezletilých nebo ochrana soukromého života účastníků anebo, v rozsahu považovaném soudem za zcela nezbytný, pokud by, vzhledem ke zvláštním okolnostem, veřejnost řízení mohla být na újmu zájmům spravedlnosti.

Z dikce citovaného ustanovení je zřejmé, že se expressis verbis vztahuje na soudní přezkum správních rozhodnutí, nikoliv na správní řízení samotné. Takového přezkumu napadeného rozhodnutí se žalobci dostává tímto řízením před Městským soudem v Praze. V inkriminované věci žalovaný žalobci neupřel právo na spravedlivý proces ani neporušil zásadu zákonnosti. Naopak v daném případě přiznal žalobci více práv, než mu stanoví zákon o spotřebních daních, kdy v rozhodnutí o zajištění tabákových výrobků přiznal žalobci delší lhůtu pro podání odvolání (třicet dnů namísto 7 dnů). Namítané nevydání rozhodnutí o zajištění tabákových výrobků při vlastní kontrole, není tak závažné, aby tím došlo k porušení zásady zákonnosti či práva žalobce na spravedlivý proces. Ze správního spisu i z žalobou napadeného rozhodnutí je zřejmé, že se žalovaný správní orgán vypořádal se všemi námitkami žalobce uplatněnými v jeho odvolání ze dne 28. 11. 2009.

Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí správního orgánu v rozsahu žalobních bodů a dospěl k závěru, že žalovaný správní orgán při svém rozhodování neporušil zákonem stanovené povinnosti a nevydal nezákonné rozhodnutí. Z těchto důvodů proto soud podané žalobě nevyhověl a podle § 78 odst. 7 soudního řádu správního jí zamítl tak, jak je ve výroku tohoto rozsudku uvedeno.

Výrok o náhradě nákladů řízení soud opřel o ustanovení § 60 odst. 1 soudního řádu správního a contrario, neboť žalobce neměl ve věci úspěch a žalovanému správnímu orgánu žádné náklady řízení nevznikly.

P o u č e n í:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 29. listopadu 2013

**JUDr. Slavomír Novák, v.r.
předseda senátu**

Za správnost vyhotovení:
Jana Válková